

Kremenjak

|| Glasnik hrvatske pučke napredne stranke za krajinu šibensku. ||

„Kremenjak“ izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na pò godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. Pojedini broj 4 pare (2 novč.)

NAŠI POLITIČKI ŠPEKULANTI na zadnjem poslu

Koncem Svibnja ove godine, pod gornjim naslovom — uz izmjenu riječi „na zadnjem poslu“ mjesto „na novom poslu“ — naš je mali list donio članak, u kom je među inim stalo pisano ovo:

„Ovako vještih mistifikatora javnog mnijenja kao što je ovo nekoliko dotepenih pravaša frankovaca u Šibeniku, teško je igdje naći.

„Ta čeljad, u duši p. kvarena, na sve je spremna, samo da se dočepa za čim joj duša žudi. Njihov je odgoj uprav starčeničansko-frankovački i to one vrste, koja je spremna latiti se svakog *argusovskog* *) sredstva, da očuva svoj interes.

„U javnosti igraju više uloga; biva: oni među se podijele uloge. Jedni kao vješti glumci igraju svoju ulogu kao *tobožnje* pristaše „hrvatske stranke“, drugi kao pristaše pravaštva frankovskoprodanovog, treći kao protufrankovski pravaši, koji vole Prodana bez Franka, četvrti kao čuvatelji čiste nauke velikog Meštra stoje proti Franku i Prodanu i gjeneralašima oko „Prave Crvene Hrvatske“, braneći *tobože* rezoluciju i rezolucionaše protiv navale druge svoje duševne svojte. Nadvlada li jedna struja, onda drugi iz potaje potpomažu svoju svojtu u toj struji a udaraju svom silom protiv saveznika dotične svojte, a kad vide da je *zgodan čas*, onda se svi nadju na okupu, da brane svetu i jedino spasonosnu nauku Ante Starčevića. Kamaleonti, već *unaprijed sporazumljeni*, učine tad kakvu *komedijansku varku* i — sveta i narodu iz srca izvadjena ideja pravaška — *sjedini pod svoja krila* protufrankovske rezolucionaše oko „Hrv. Rieči“, frankovske proturesolucionaše oko „Hrv. Krune“ i bečkokamarilske gjeneralaše oko „Prave Crvene Hrvatske“.

„Nije ni to dosta. Tlo još nije sigurno, pak je treba i nužda držati pod maskom ukrabuljenu još koju *spekulantsku figuricu*, koja će vješto dalje igrati svoju ulogu i držati otvorena vrata druge stranke svojoj potijnoj svojti, kad njezina igra nebi uspjela“.

Tako je pisao onda naš mali „Kremenjak“, a malo dalje, preskočivši malo redaka, stalo je u njemu pisane ovako:

„Propane li „hrv. stranka“ — kao što je sigurno — nadvlada li pravaška, eh, onda je komedija svršila, svrha se je postigla i tad će vas rod u jedan brod“.

Malo dalje je stalo pisano:

„Postane li medjutu hrv. stranka nepogibelna, biće otvoreno kandidatom pravaško-furtimaške stranke. Oviliko vrijedi i za Dulibića“.

*) Ovu riječ i sve ostale sada podbrisućemo, kad nam je vrijeme dalo pravo. (Op. Ured.)

Ovo je sve dne 28 Svibnja ove godine pisao naš mali list, a eto ljudima od razbora da prosude, jesmo li pisali dobro i jesmo li pogodili na vlas.

Mi nismo proroci, ali ni netreba čovjeku biti prorokom, da, poznajući ljude, ugoneta stvar i pogodi kako će igra svršiti.

Ko pozna iz bližega ove naše komendijante kao Drinkoviće, Gazzare, Dulibiće i Krstelje, tome mora da bude očita njihova igra. Uloge su podijeljene vješto, a oni ih, valja pravo reći, vješto i izvode, ima evo nekoliko godina. Sad stvar, sad se igra primiće koncu; ovo je zadnji akat, zadnji čin i komedija će svršiti. Zadnja „spekulantska figurica“, koja je pod maskom ukrabuljena još iz *nužde* bila držana u pokojnoj Hrvatskoj Stranci i ona je skinula masku i pokazala, da njeno sjajno lice pripada drugoj bagri političkih veličina. Ta otkrivena veličina učinila je svoj poklon i otišla u svoj rod i svoj brod. A stari invalidi, politički osigurani ili bez osiguranja, stoje zintutih usta pa se čude, kako to, da iz „Hrvatske stranke“ bježe njezini vodje?!

To baš i jest unicum na ovom svijetu: oni, koji skalupiše beskrvnu utvaru i proglašise ju „Hrvatskom strankom“ i razvikivahu je preko svijeta predstavnicom hrv. naroda u Dalmaciji; oni, koji s be uzajamno imenovaše vodjama i postaviše na vodstvo te beskrvne stranke, oni su prvi, koji iz nje bježe i njome se sprdaju! Bože, kako se sudbina znade ružno narugati s ljudima, kad im fale neki uvjeti — čovjeka.

Sudbina, koja je zatekla t. zv. Hrv. stranku, nas ni malo neiznenadjuje. To je moralo biti tako i mi to ne žalimo, za tim neplaćemo.

Jedno nam je samo žao, a to je činjenica, što moramo konstatovati, da u našem javnom životu može biti ovakih jadnih i niskih karaktera, koji se vrstaju u stranke i stranačke frakcije, ne po svom dobrom polit. uvjerenju, nego prema uvidjavnosti, prema izgledu, hoće li njihova spekulativna nagruća naći u njima dobro tlo za obilnu žrtvu, za privatnu korist ili bar za ispraznu ambiciju.

Opet velimo, da nam nije žao, što se mrtvo tijelo raspada, ali korak, ili bolje igra Dra Dulibića, koji se samo kao *tajnik* Hrvatske stranke pope na mjesta, za koja se pokazao nedostojnim — bila bi u svijesnom narodu dostatna, da ga stigne opći prezir, kakvi stiže sve ljude bez lealnosti i bez riječi.

Tu činjenicu konstatujemo i njezina niskost, beskarakternost nas boli.

Rekosmo, da je ovo zadnji akat, zadnji čin jedne predviđene komedije, ali time nevelimo, da u zadnjem njegovu prizoru nećemo ugledati n. pr. sada Dra Krstelja, gdje prisustvuje skupštini „Hrv. Stranke“ u Spljetu dne 14. tek. To će sve biti prema potrebi. Općina je po srijedi — pa uloge valjda nijesu još svršile.

Našoj pučkoj stranci pada u dio i ta teška zadaća, da ovake niske i odurne pojave onemogući u našem javnom životu. Političkih trgovaca i afarista pun je naš javni život, tako pun, da se nestide već ni ovako bestidno otkrivati svoju prevarnu masku i rugati se cijelom narodu, kao što je to ovih dana učinio D.r Dulibić dogovorno sa svojim dičnim kompanjonima Drinković ma i Krsteljima ecc.

Sokolstvo u Kaštelima „Savez“ i „Župa“ spram istih.

Nevjerojatno, ali ipak žalosno i istinito, da su u Kaštelima odobrena dva Sokolstva društva. Od davna se osjećala potreba ustanovljenja „narodne vojske“ u ovim rodoljubnim mjestima, ali neka takova društva nijesu na korist narodu, ni domovini, pa se ne bi zasluživala ni kitiiti sokolskim imenom i odorom.

Jedan od takovih društava funkcionira i u Kaštelima. Ustanovljeno od ljudi, žednih slave; uređeno na njihovu ruku, da služi jedino skroz osobnim i strančarskim svrhama, istupilo je dneva 30 kolovoza. Bez ijedne pripreve juče osnovano, danas u odori stupa preko mjesta. Pred njim angažirana vojska sluga više „živio“, a za njim gospodarice tih sluga, odgovaraju: „živio!“

Desno krilo resio je čovjek, koji će doskora da pohodi koparske tamnice za sve one intrige, što mu ih je „Naše Jedinstvo“ u svoje vrijeme na svjetlo iznijelo. Žalosnim srcem gledasmo onu milu sokol-ku odoru na židovsko-frankovim vojnicima. D.r Krstelj da se oduži uspomeni svojih ideala šalje iz „svog“ Sokola druga, koji će organizirati tu vojsku. smjestiv ju u bojne redove protiv vlastitog domovini. Taj drug neznamo zašto, nije nit pristupio u prostorije drugog bratskog „Sokola“. — Možda mu je bilo zabranjeno. Preko mjesta stupali su u dvoredove e da im broj bude iluzoran, jer kod njih vlada načelo: „ne kakovi smo, već koliko nas je“. Drugo pak društvo pod naslovom „Hrvatski Sokol u donjim Kaštelima“ osnovano je na boljem i sjegurnijem i zdravijem temelju. Drugovi su raznog političkog mišljenja, koje ne vodi ništa drugo već čista ljubav, koja ih okuplja pod barjakom sokolskim. Slobodni su i ne živeći pod ničijim uplivom, rade iz svih sila e da odgovore što bolje svojoj dužnosti. Njihovo je načelo: sve za vjeru i za domovinu“. Ovo društvo koje je svakom čestitom mještaninu milo, jer je u njemu cvijet kaštelske omladine, ponudilo se pod okrilje „Hrvojine župe“ u Spljetu.

Župa mješte da radosno primi u svoje kolo ove mlade sokoliće, ona ih naprosto ignoriše, jer na ponudu nit odgovorila nije. Pojmimo uzrok toga, nu budu li osobnosti i prijateljstva i tu vladala, tad ćemo znati, da iznesemo pred oči konkretne činjenice, koje motivišu tu šutnju. Jer, gospodo, nijeste postavljeni da ispunjavate da se Župa uzdigne do one visine, koja joj je namijenjena.

Preporučili bi također i gospodi izaslanicima „Saveza“ da dobro otvore oči, jer ulaganje, puzanje i laganje kreposti su neke gospode u Kaštelima. Teško će izaslanstvo moći doći do ikakova konkretna zaključka, jer mu je kratko vrijeme boravku, a mjesne prilike nije lako upoznati.

Preporučili bi svakako, da se uzme u obzir 1) od kakovih je drugova ustrojeno društvo, pod starostom Katalinićem. (Najbolju će svjedočbu dati c. k. Sud, Poglavarstvo i Okružno Sudište), 2) političko mišljenje drugova (svi frankovci) i 3) svrha parade na 30/8. t. g.

Mi ćemo potanko pratiti rad izaslanikâ, pratit će mo način vogjenja istrage, kao i sve što bude zasijecati u stvar.

Za sada ćemo se ustrpiti dok stvar ne svrši, a poslije ćemo izdati „ad circulandum“ spomenicu ustrojenja frankovačkog sokola u Kaštelima, čije podatke imamo već u potpunom redu, dok čekamo samo rad izaslanika. Možemo svakako ustvrditi, da ako se primi u „Savez“ Sokol pod starostom Katalinićem, tad će „Savez“ biti glavni uzrok, rasulu sokolskih društava.

Megjutim idemo, da vidimo. Kaštelanci.

DOPISI

Jz Skradina.

Nekoliko ćemo riječi, da progovorimo o skorašnjoj parnici kanceliste Croci. To, ne da izkalimo tobože neku svoju žuč protiv njemu niti da naškodimo ni njemu ni obitelji mu. On je vrlo dobro poznat onima, kojima je podčinjen, te bi bilo suvišno da o njemu posebice i progovorimo. Pozabavićemo se samo svjedokom Kristićem te izkati baš o njemu razjašnjenja i njegovu zagonetnom svjedočenju pri spomenutoj parnici. O njemu trebamo posebice progovoriti, o njegovu postupanju trebamo i pototi put obavijestiti nadležnu školsku vlast, e da ga za njegovo dobro ma gdje drugo smjesti. Kao što su to iskali pravom i drugi gragjani, megju kojima je on živio, tako sad i mi ištemo, jer današnje trzavice u Skradinu njegov su plod i onog mantijaša. To je onaj učitelj, koga je morala školska vlast na zlu ko i na dobru volju premjestiti gdje je god dosad učiteljevaio zbog petljanije i kave sa gradjanima. Pitamo g. Strölla dok će se on oglušivati, da se tim primjedbama već jednom stane na put? Inače nam je poznato, da je mnoge učitelje i radi same sumnje premjestio, da tako rečemo, u dvadeset i četiri sata. *) Kakova je iznimka Kristić ??? Napokon će doživjeti ta školska vlast gadnih sramota, kojim će ona sama da bude uzrokom.

U rečenoj parnici, koja je vrlo delikatne naravi, susrećemo Kristića svjedokom. Doduše ne može se čovjek dosta nadiviti i na'uditi, kako taj učitelj *sve* vidi, *svagdje* svoj nos zabode, svakom li on može poslužiti svjedokom. Kristić se uvadja svjedokom u parnici „Javne Dobrotvornosti“ protiv Kragiću, u parnici Mudražije protiv Žili, bivšem općinskom tajniku, u ovoj skorašnjoj itd. — Trebalo je Kristiću svojim biti pri ruci. A u ovoj posljednjoj? Tu je nekoga drugoga trebalo ubijediti, koji je suvišan Kragiću propovjedniku i branitelju morala i Kristiću, učitelju morala. To je bila ta zla namjera a ne sažaljevanje obitelji čije. Tu svijet gleda jednog, regbi, izvještačenog svjedoka.

„Si licet parva comparare magnis“, to bi slišilo podpuno parnici o bombama na Cetinju, gdje je špijun i švindler Nastić igrao ulogu glavnog svjedoka.

Kako taj učitelj u ovoj parnici dolazi? Ko kakva privatna stranka? On, učitelj, da je neke veze imao sa optuženikom, kojim se zar prije nije ni poznao? Istraga ih je sprijateljila. Na večer odilaze zajedno opatu Kragiću na blagoslov, da ih pouči — kazivati istinu.

To je onaj opat, za kog optuženik kaže, da je moćan i uplivan kod svakoga i da se on voli njega držati. Nama dakle ne ostaje drugo, nego izmiriti se svojim udesom, a polagati nadu u bolju budućnost, kod onakovih učitelja, koji mladima pokazuju svojim djelom, kako će da shvaćaju moral, karakter.

*) Učitelj se Kristić javno hvalisao, i to na općinskom vijeću, da on po novinama „šiba“. —

Iz Imotskog.

Bez naslova. — Ako ćete vidjeti akrobata, hrvača, jahača, pjevača uz gusle, mušteriju za sila, prijatelja i obožavatelja pune bukare, lovca, u dvije rieči, svojstva ludoga Nerona u fratarskom abituu, a vi pogijte u Vinjane, i, kad „ga“ sretnete, uklonite mu se s puta, pa mu skinite kapu, jer bi vam drugčije mogao opsovati majku ili što krupnije.

Ova ptičurina spada u rod „Crvenokljunaša“ fratri ga okrstiše, da bude bolji vic Angelom, a on sam hvatali se, da je kobilje mlijeko sisao (kô Grujo Kobilić). — Njegov Sejan i Seneka je Mate Vican, seoski glavlar, recte paša.

A tko je Vican?!

Nazad nekoliko vremena, kad je „rana zora zarudila“ našli ga ljudi peškirom na glavi, lulom megju zubima, sjedi na bačvi i toči rumeniku vino — — — —

— — — u crkvi sv. Roku u Vinjanim.

Bez komenata.

RAZNE VIJESTI.

Glavni odbor naše hrv. pučke napredne stranke imade dne 13 tek. mj. u 9 sati prije podne, sjednicu u prostorijama „Gradske pučke Štionice“ u Spljetu.

„**Pučka Štedionica**“ ovdje lijepo napreduje. Svaki dan se upisuju novi članovi, te je broj članova kroz ovo malo vremena već prevalio broj 300, a broj dionica dopro do 633. Prema ovakom zanimanju sa strane puka za našu „Pučku Štedionicu“ možemo se nadati kroz koji mjesec doseći broj do 1000 dionica. A to je lijepo i preko svakog očekivanja.

Poslovanje je počelo svestrano. Zajmovi se već udijeljuju, čime je našem svijetu dana prilika, da cijene i bez velikih nepotrebitih a teških tereta i trošaka dobije novaca, koliko mu treba za unapredjenje ili za uređenje svog stanja i svojih gospodarskih prilika.

Nastoji se osobito, da se svi suvišni teški trošci, svedu na najniže il uopće isključe. A to za je mali naš svijet sveta stvar, te se zato ima zahvaliti upravi i odboru štedionice.

Počeli su se donositi i uloži na štednju, te je do danas naša štedionica primila takih uložaka od nekoliko hiljada kruna, a to sve od malog svijeta. To nas osobito ispunjava zadovoljstvom, što se tako svijet uči štednji. To uprav i jeste svrha naše „Pučke Štedionice“ — Zato preporučujemo našem svijetu, da nedrži novaca kod sebe zatvorenih po skrinjama, gdje mu nedava nikakve koristi, a gdje je u pogibelji da mu ga vatra pozoblje, kao što se to na nesreću dogodilo pri zadnjem požaru u Varošu, pri kome je propalo nekoliko hiljada kruna. Da bude novac bio položen na štednju u „Pučku Štedionicu“, novac bi i danas bio na mjestu za onoga, čiji je Osim vatre, novac je u pogibelji, da propane i drukčije, na primjer od ruke nepoznatog lupeža itd. Pak da nije ni to, da je novac i najsigurniji pred svim tim, opet nije dobro držati ga kod kuće u skrinji, jer u skrinji zatvoren nenosi koristi, a uložen na štednju u „Pučkoj Štedionici“ nosi dobitak od 4 i 1/2 posto, a možeš ga dignuti kadgod ti treba. Dakle, dvije su koristi: jedna što je na sigurnu mjestu i nemaš se bojati ničega i nikoga i možeš na sve uho spavati, a druga, što ti „Pučka Štedionica“ plaća dobitak na uloženi novac, i to 4 1/2 po sto.

Po tome se vidi, kako je dobra i blagosovljena stvar „Pučka Štedionica“, pa zato nemožemo a da vraće ne

preporučimo našem svijetu, da svoj uštedjeni novac uloži na korisnu štednju u „Pučku Štedionicu“. Zato netreba imati ni hiljade ni stotine. Svaka svota ma kako malena može se uložiti. Čovjek dobije knjižicu štednje i u nju mu sa zapiše svaki put, što na štednju donese.

Štedimo, dakle, braćo i netrošimo u ludo. Spremaju se godine teške, pa poput pčela prionimo i napunimo svoja ulišta medom, napunimo svoje štedne knjižice štednjom. Vidićete, kako će to poslije biti slatko.

Naš članak u posljednjem broju, o besprimjernom nevršenju službe našeg opć. liječnika, naišao je na opće odobravanje u gradu. Takova šta nigdje se nedogadja, da jedan liječnik zapušta javno zdravlje jedne cijele općine, koja ga dobro i točno plaća. To vidi uprava, to vidi načelnik i sve to trpi! Mi smo u nepilici, bi li se čudili za to gosp. načelniku, kojem i, regbi, D.r Drinković služi samo za „Hrv. Rieč“ i „Pravu pučku sramotu“ i za štampariju, koja nerendi, ali se čudimo ostaloj gg. prijednicima, koji bi, bez obzira na čije štamparije, morali pozvati na red svog plaćenog činovnika ili mu otvoriti vrata. A, da je duševan i pošten, on bi se i sam odrekao službe, koju nemože da vrši, ostavio mjesto drugome, a tad se srcem i dušom posvetio spasavanju Hrvatske pomoću „Hrvatske Rieči“. „Prave pučke sramote“ i „Primorskog Glasa“, koje tiska tiskara Krstelj i drug. —

D.r Drinković i D.r Krstelj neće nam zamjeriti rečemó li, da nama treba liječnik radi javnog zdravlja i da taj vrši pošteno patriotski svoju dužnost u narodu. Tiskari „Krstelj i drug“ treba dobar urednik i politički busolist, mi mu to alalimo i nezamijeramo. Tiskara sa preko 25'000 kapitala treba da radi, inače nastaje deficit. Ali nama općinarima treba pravi liječnik, za to mi ne žalimo plaćati ga i masno, samo da što bolje vrši svoje zvanje.

Dok jedna pošast prijeti, da zarazi općinu i teško zaprijeti javnom zdravlju, opć. liječnik nesmije bez nužde, da se odalečuje iz općine svoje. A D.r Drinković je otišao, našao zamjenika D.ra Bogića za sama dva dana i ostao više dana, tako da mu je općina izgubila trag. D.r Bogić je liječnik na bolnici i baš sad je sam otkad je prvijenac na dopustu, pak njemu neće biti lako, da, kako treba, zadovolji dužnosti na dvije strane službeno a s treće strane privatnu svoju dužnost.

Mi netražimo drugo, nego da gg. opć. prisjednici svoje činovnike plate dobro, ali da čine, da i činovnici vrše svoju službu — dobro.

Zabrinuti za javno zdravlje mi smo zadnji put prigovorili oštro i c. k. Poglavarstvu. Sad nas uvjeravaju, da je c. k. Poglavarstvo, čim je primilo vijest pred dva mjeseca o bolestini u Zablaću, to odmah dojavilo našoj općini i upozorilo ju.

To nam je drago zabilježiti; a pitamo g. načelnika, što je poduzeo na očuvanje javnog zdravlja? kakve je naredbe dao g. liječniku? što je učinio, da liječnik vrši svoju dužnost? i je li se uvjerio, da je g. liječnik učinio, na što ga zvanje i dužnost zove? Ako je pak liječnik sv. ju dužnost pr pustio — kao što jeste — što je g. načelnik učinio dalje?

Gg. prijednike pak molimo, da gledaju, što će g. načelnik učiniti.

Gospodin načelnik nas je poslušao i naredio je, da se opet škropi Poljana. Evala mu, to je u redu. — Nek nas poslušaj još i to, da se poškropi cesta od Baranovića bar do teatra, ali dobro, da se za šetnje ne diže prašina, ka l se vraćaju kola i živina iz polja. Ina-

če je zaludu škropiti i Poljanu. To se u kavani Dračarovo neopaža, ali se opaža na Poljani. I još — kad onaj, što škropi, nebi let'o na trk preko Poljane, već išao korakom — mi bi bili zadovoljni.

Kad se nemožemo složiti proti furtimaškoj politici popovsko-fratarskoj, lar da smo složni proti prašnji.

Žiteljstvo u Hrvatskoj. Podatci zadnje statistike od god. 1907 pokazuju broj stanovnika u Hrvatskoj i Slavoniji 2.626.630.

Grad Zagreb dostigao je broj od blizu 75,000 stanovnika. Raduje nas ovaj porast Zagreba, te mu želimo da cvate i napreduje, jer našem narodu treba jedno veliko i jako kulturno središte. Iz njega struji život po svem narodu.

D.r Drinković putuje u Jelsu. Čujemo, da će brzo D.r Drinković za opć. liječnika u Jelsu. Jelsa je njegovo rodno mjesto, koje želi imati svoje gore list, svoju dragu krv. D.r Štambuk, koji je tamo liječnikom općinskim, odriče se, a općina rodna, čujemo, da je D.r Drinkoviću izrazila želju, da se natječe. — Za to da je i bio ovih dana na putu tamo, da se dogovori.

Eh! ako je to istina, Velikom Bogu hvala, a Drinkoviću od srca i duše svako dobro i sreću želimo u rodnome mjestu.

A, Veliki Svemogućí Bože, kaži, kad će Gazzari u svoj rodni kraj? Hoće li s lastavicam il s prepelicam? To bi bilo veselje! Kao u oči Male Gospe i više — Bože prosti.

Novi izum za općine i za iste veoma koristan i zgodan, kako ga je prokušala naša slavna općina. Ona mu je izumit'ljem. To je: kad se pokvare š tališta i putevi, onda vam dodje čovjek il dva sa komad ojaka čekiča i njihovim udarcima ravnaju i zabivaju kukove, što vire iz zemlje. Osim što je korisno, to je i zabavno za publiku, tako da nam se činila ovih dana naša Poljana kao kakva velika kovačija. Nije bilo toga, koji je tuda prošao, a da se nije zaustavio i divio izumu.

Samo je jedno još falilo, biva: jedna dobra blanja i turpija, da se bolje izblanja i isturpija — (nečija četverouglasta čvorasta glava).

D.r Julije Gazzari uvijek isti. Ovog ljeta je D.r Gazzari bio tamo-amo na putovanju. Nama to nije žao, pače mi bismo mu od srca željeli da putuje svu božju godinu od 1. Siječnja pa sve do 31. Decembra, samo da ga nevidimo ovdje. I to ne za zato, što nam nije drag izvanka, neg što nam nije drag iznutra. Jer evo, kakav je. On je u nekim mjestima u Dalmaciji, u razgovoru sa ljudima, pred kojima se nemogu kojekakve prljavštine braniti, znao otvoreno osudjivati i oštro napadati svoje stranačke drugove ovdje i izrazivati se o njima na najružniji način, kako nebi ni najžešći protivnik. Time je htio pokazati, da on nespada u to furtimaško jato; što više, da je proti njemu i njegovoj protunarodnoj politici. Dapače D.r Julije Gazzari (samo se nemižite, gospodo) imao je smjelosti, da se o nama Kremenjacima izrazi veoma simpatički, toliko, da mu je još falila riječ, da prizna i sebe proglašuje kremenjakom kao grom. Jer Kremenjaci su ljudi poštenja, na pravom putu, na njihovoj je strani pravica, a Krstelj, Drinković i sva pravaška kumpanija — svi su niko i ništa. On reče.

Mi ustajemo proti ovakom postupanju prosto jezuitskom; ono budi kod nas gnušanje, a uzbuđuje se u nama osjećaj poštenja i čovještva našeg, kad čujemo, da nás Kremenjake D.r Julije Gazzari fali. Mi to odbijamo

od sebe, a svoje prijatelje i pristaše, gdje god ih ima, upozorujemo, da D.ru Gazzaru u tom pogledu nevjeruju.

Mi imamo uzroka negojiti simpatiju prama ljudima — la Krstelj, Drinković i drugovima, ali osjećaj, koji u nama i u cijelom građanstvu pobudjuje D.r Gazzari sa svojim djelovanjem, jest onakim osjećajem, kakovo osjećaju dobri ljudi prama narodnom smutljivcu i mutikaši, koji izrabljuje sve i svakoga za svoj kukavni interes.

U ostalom šibenska općina neće nigda zaboraviti da je ovdje živio jedan čovjek, koji je bio općinskim vijećnikom i odvjetnikom rimskoga društva i da je za svoj poštenu odvjetnički rad dobio 120. hiljada kruna za jednu godinu ili nešto više.

Pismo D.ra Dulibića, tajnika „Hrv. Stranke“, poslano D.ru Čingriji prigodom sjednice upravnog odbora iste stranke u Dubrovniku 31/8:

„Časni Gospodine!

Pošto sam se u svoje doba odrekao časti odbor- nika „Hrv. Stranke“ i od tada nisam imao nikakva utjecaja na nje prilike, čast mi je saopćiti Vašem Gospodstvu, da otklanjam sudjelovanje na sastanku 31. t. mj.

Izvolite primiti očitovanje dubokog poštovanja od Vami odanog
D.r A. Dulibića“.

Sa ovim individuima, koji se nestide rugati se ljudima i strankama i svemu narodu, mi se bavimo na prvom mjestu.

Kako pišu saveznici „Hrvatske Riječi“ proti Srbima. U predzadnjem broju „Prave Crvene Hrv.“ čitamo ovu gnjusnu objavu: „Knjigovogja vješt jednostavnom, dvojnóm, te americkom knjigovodstvu; hrvatskom i njemačkom dopisivanju, te svim inim poslovničkim radnjama, sa duljom praksom, sada namješten na Rijeci, — želi svoje dosadanje mjesto napustiti ili promijeniti, a u svrhu da takovo dobije u Dalmaciji. Nu jedino i isključivo u kući pravog starčevićanca. Onaj koji bi takova trebao, neka se izvoli obratiti na upravu ovoga lista, pod naslovom „Smrt srpskoj propagandi.“

Milodari „Kola“. Dojrinišli su na korist Hrvat. muz. društva „Kolo“ u Šibeniku, da počaste uspomenu pok. Ive Baranovića; Gg. Dane Baranović 5 K, Krsto Štrkalj 1 K, Ante Belamarić 2 K, Paško Rora 2 K, Bartul pl. Zanchi 1 K, Braća Iljadica 2 K, Vicko Čelar 2 K, Ivo Marotti 1 K, Giocondo Petris de Herrenstein 5 K, Nikola Pavasović 1 K, Paško Karadžole 1 K, Krste Iljadica 2 K.

Najsrdačnije zahvaljuje

Uprava „Kola“.

Restauracija — „K SIDRU“ — Prvog reda.

Ulica Sv. Ivana. — ŠIBENIK — Ulica Sv. Ivana.

Čast mi je obznaniti cijenjeno općinstvo, da se u mom lokalnu toče izabrana vina, kao dalmatinsko, istrijansko, bijelo, desert, refosco itd., te dobro poznato pivo Sarajevsko. — Kuhinja je domaća prve vrste, koja je obskrbljena u svako doba toplim i studentim jelom. — — — — —

Preporučuje se veleštovanjem ANTON STRIKA.